

Hoe maak ik een samenvatting?

Als je een tekst moet leren of er vragen over moet is het handig om een samenvatting van te maken.

Wat is een samenvatting?

Een samenvatting geeft antwoord op de vraag: wat staat er eigenlijk?! Je vertelt zo kort mogelijk wat er in de tekst staat: je zet de hoofdzaken uit de tekst op een rij en laat de bijzaken voor wat ze zijn.

Het nut van een samenvatting

Een samenvatting helpt je bij het begrijpen van moeilijke teksten en bij het voor langere tijd onthouden van informatie. Dat is handig als je je moet voorbereiden op een repetitie, bijvoorbeeld voor geschiedenis of aardrijkskunde. Ook is het maken van een goede samenvatting een goede basis voor een boekverslag, spreekbeurt of presentatie.

Hoe maak je een samenvatting?

1. Lees de hele tekst aandachtig door, zodat je goed begrijpt wat er staat en waar het over gaat. Nog zonder aan je samenvatting te denken!
2. Schrijf op wat volgens jou de belangrijkste boodschap is die de tekst jou wil vertellen. Of anders gezegd: formuleer de vraag waarop de tekst antwoord geeft! (Let op: kies bij grotere teksten - bijvoorbeeld een boek - voor samenvatten per hoofdstuk!).
3. Ga nu aan de slag met een markeerstift in een kleur die voor jou opvalt en markeer/onderstreep de woorden en/of zinnen die belangrijk zijn voor de hoofdboodschap. Mag je niet onderstrepen in je (huur)boek? Schrijf de belangrijke woorden en zinnen dan op of gebruik een heel licht potloodje dat weer uit te gummen is.
4. Let op dat je niet teveel markeert/opschrijft: het gaat echt alleen om de belangrijkste informatie. Voorbeelden die in de tekst worden aangehaald of aanbevelingen hoeft je niet in de samenvatting te zetten.
5. Weet je zeker dat je alle nuttige en belangrijke informatie uit de tekst hebt gefilterd? Dan kun je beginnen met het schrijven van de samenvatting: je maakt een lopend verhaal(tje) van de delen tekst die je hebt gemarkeerd of opgeschreven.
6. Maak gebruik van de structuur van de leerstof. Vaak kun je die overnemen in de samenvatting. Als je de samenvatting formuleert in je eigen woorden, dwing je jezelf om wat je gelezen hebt ook echt te begrijpen.
7. Zorg ervoor dat het een logisch verhaal wordt dat je later ook nog snapt. Schrijf dus niet klakkeloos de tekst over.
8. De samenvatting staat nu op papier. Lees hem goed door en kijk er kritisch naar. Is het verhaal logisch? Begrijp je volgende week ook nog wat er staat en staat alles erin wat belangrijk is, in relatie tot de hoofdboodschap/hoofdvraag van het verhaal?

Herschrijf de samenvatting naar aanleiding van de verbeterpunten die je hebt geconstateerd. Geen verbeterpunten? Dan is je samenvatting af. Je hebt nu een goed verhaal dat de hele stof weer bij je boven kan halen, bijvoorbeeld voor je repetitie of voor een presentatie over het onderwerp.

Do's

- Begrijp waar de tekst over gaat voordat je begint met samenvatten!

Bron: TING studietoetscoaching . (z.d.). *Hoe maak ik een samenvatting?* Geraadpleegd op 13 januari 2020, van <https://www.ting.nl/huiswerkcoaching/leren-leren/hoe-maak-ik-een-samenvatting>

- In plaats van te onderschrijven kun je ook een schema tekenen om de structuur van de tekst weer te geven.
- Een hulpmiddel bij het maken van een samenvatting of schema zijn de vijf W-vragen: wie, wat, waar, waarom, wanneer.

Don'ts

- Te veel onderstrepen
- Een te lange samenvatting maken

Wist je dat

- De belangrijkste informatie of hoofdgedachte van een alinea meestal in een kernzin staat?! De kernzin is vaak de eerste, tweede of laatste zin van de alinea! Vat de kernzin samen!
- De schrijver in het begin van de alinea vaak de structuur aangeeft met signaalwoorden. Bijvoorbeeld: 'twee aspecten zal ik toelichten'. Dit soort zinnen kunnen je helpen bij het vinden van wat de belangrijkste informatie is in die alinea.

Schema en samenvatting maken

<http://www.dedigitaledocent.net/leren-leren/schema-of-samenvatting-maken/>

Deze uitleg over het maken van een schema en samenvatting is bruikbaar bij alle vakken, omdat het gaat om het maken van een goed schema en een bruikbare samenvatting, óók als voorbereiding op een mondelinge presentatie.

Je vindt het filmpje ook hier:

https://www.youtube.com/watch?v=JfyCIerZpNg&feature=emb_logo